

**Харківський
національний
університет
імені В.Н.
Каразіна**

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ТА КОМУНІКАЦІЯ З
УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ»

Галузь знань:	А Освіта
Спеціальність	А4.04 Середня освіта (Математика)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Вид дисципліни	Вибіркова
Семестр	7 (сьомий)
Обсяг дисципліни	4 кредити/120 годин
Мова викладання	Українська
Лінк на дисципліну	
Формат курсу	Дистанційний, що має супровід в системі Moodle. Проведення в онлайн-режимі лекцій, практичних занять, консультацій
Пререквізити	Педагогіка
Мета вивчення дисципліни	формування у майбутніх педагогів компетентності педагогічного партнерства та навичок ефективної комунікації задля сприяння побудові конструктивних взаємин між усіма учасниками освітнього процесу.
Основні завдання вивчення дисципліни	Ознайомити студентів з основами педагогічного партнерства та суб'єкт-суб'єктної взаємодії в освітньому процесі. Сприяти розвитку умінь і навичок застосовування принципів професійної комунікації для розвитку партнерських відносин з учасниками освітнього процесу.

**Результати
навчання**

Вибудовувати партнерську взаємодію із здобувачами освіти, батьками та командою фахівців для ефективного навчання й підтримки всіх учасників освітнього процесу в умовах невизначеності освітнього процесу.

**Тематичний
план
навчальної
дисципліни**

Тема 1. Основи педагогічного партнерства

Вступ до дисципліни. Поняття про педагогічне партнерство. Компетентність педагогічного партнерства як важливий елемент сучасної освітньої практики. Теоретичні засади педагогічного партнерства. Значення педагогічного партнерства для учасників освітнього процесу. Основні етапи становлення партнерських відносин у педагогічному контексті. Роль учителя у формуванні партнерських відносин в освітньому середовищі. Стратегії підтримки та розвитку педагогічного партнерства у закладі освіти.

Тема 2. Ролі вчителя в педагогічній діяльності

Означення багатофункціональних ролей вчителя у контексті педагогічного партнерства. Педагогічна роль вчителя в контексті партнерства. Вчитель як організатор освітнього процесу. Вчитель як консультант і наставник для учнів. Вчитель як мотиватор до саморозвитку і навчання. Вчитель як фасилітатор у процесі колективного навчання. Вчитель як член педагогічного колективу.

Тема 3. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія в освітньому процесі

Основи суб'єкт-суб'єктних відносин у педагогічній діяльності. Психологічні аспекти суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Методи та форми суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Роль емпатії та активного слухання в освітньому процесі. Підтримка здобувачів освіти в їхньому саморозвитку. Вплив суб'єкт-суб'єктної взаємодії на мотивацію учнів. Виклики та можливості суб'єкт-суб'єктної взаємодії в умовах дистанційного навчання.

Тема 4. Робота в команді

Основні форми професійної взаємодії у педагогічному колективі. Принципи ефективної роботи в команді. Роль вчителя в організації та здійсненні командної роботи з асистентом, психологом, соціальним працівником та іншими фахівцями. Розроблення спільних навчальних планів та проєктів. Оцінка ефективності професійної взаємодії у педагогічному колективі.

Методи контролю

Підсумковий контроль

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Інформаційні джерела

Тема 5. Співпраця з батьками

Форми, методи та засоби комунікації з батьками як учасниками освітнього процесу. Співпраця з батьками в контексті психолого-педагогічного супроводу. Визначення запитів та очікувань батьків щодо навчання дітей. Роль батьків у формуванні освітніх цілей учнів. Стратегії вирішення та профілактика конфліктних ситуацій. Медіація.

Тема 6. Професійна комунікація у педагогічному партнерстві

Професійна комунікація як засіб побудови та підтримки педагогічного партнерства. Роль активного слухання та зворотного зв'язку у підтримці та коригуванні процесу навчання і розвитку учнів. Комунікація як інструмент для вирішення конфліктів в освітньому процесі. Використання сучасних комунікаційних технологій для підтримки ефективних партнерських відносин між учасниками освітнього процесу. Виклики комунікації в умовах змішаного та дистанційного навчання.

Методи перевірки спрямовані на виявлення рівня навчальних досягнень студентів. Це методи усної, письмової та практичної перевірки. Поточний контроль на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, іспит.

Іспит

Поточний контроль, самостійна робота												Разом	Іспит	Сума
Т.1		Т.2		Т.3		Т.4		Т.5		Т.6				
пз	ср	пз	ср	пз	ср	пз	ср	пз	ср	пз	ср			
5	5	5	5	10	5	10	5	10	5	5	5			
10		10		15		15		15		10		60 75/60=K=1.25	40	100

- Ворожбіт-Горбатюк, В. (2021). Компетентність педагогічного партнерства як базис якості вищої педагогічної освіти. *Молодь і ринок*, 10, 63-68.
- Гевко, О. І., & Хом'як, Н. (2024). Педагогічне партнерство в умовах війни: інноваційні підходи у професійній підготовці педагогів. Донбаський державний педагогічний університет. <http://ir.dspu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4182/1/ГЕВКО%20%20ХОМ'ЯК%20-69-73.pdf>
- Даценко, Т. (2024). Психологічна компетентність учителів у контексті нового професійного стандарту: виклики та

можливості розвитку. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 4(76), 345-350. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76-345-350>

4. Зорочкіна, Т. С., & Байдюк, Н. В. (2024). Педагогічне партнерство в професійній та науковій діяльності вчителя початкових класів. *Наука і техніка*, 8, 618-628.
5. Ковальчук, В. А. (2023). *Педагогіка партнерства у професійній діяльності вчителя: навч. посіб.* Житомир: Вид-во ЖДУ.
6. Міністерство освіти і науки України. (2024). Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Міністерство освіти і науки України. https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf
7. Мотуз, Т., Лук'янченко, С., & Пісковенко, А. (2024). Педагогічне партнерство як стратегічний складник формування професіоналізму в освіті. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія «Філософія. Педагогіка»*, 1(6), 78-85.
8. Ніколенко, Л. Т. (2018). Педагогіка партнерства як умова реалізації завдань розвитку особистості дитини у контексті Нової української школи. *Методист*, 6, 2-9.
9. Семенов, О., & Вовк, М. (2021). Педагогічне партнерство як пріоритет сучасної педагогічної освіти. *Вісник НАПН України*, 3(2), 1-7.
10. Сокол, М. Я. (2023). Парадигма функціональної комунікації сучасного вчителя в умовах глобалізаційного суспільства. *Освітні обрії*, 57(2, ч. 2), 13-17.

Допоміжна література

1. Концепція Нової української школи (ухвалена рішенням Колегії МОН від 27.10.2016). (2016). Міністерство освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainskashkolacompressed.pdf>
2. Коханова, О. (2011). *Психологія партнерської взаємодії в освіті: навч.-метод. посіб.* Київ: Вид-во ПП Щербатих О. В.
3. Ульянова, Т. Ю. (2020). Професійна комунікація сучасного педагога. У *Актуальні питання застосування на практиці досягнень сучасної педагогіки і психології: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції* (с. 180). Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень».
4. Шляйхер, А. (2018). *Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21-го століття* (Г. Лелів, Перекл.). Літопис. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/yakist-osviti/shlyaykher->

	naykrashchiy-klas-u-sviti-yak-stvoriti-sistemu-osviti-21-go-stolittya.pdf 5. Adams, K. S., & Christenson, S. L. (2000). Trust and the family-school relationship: Examination of parent-teacher differences in elementary and secondary grades. <i>Journal of School Psychology, 38</i>, 477–497. 6. Griffiths, A.-J., Alsip, J., Hart, S. R., Round, R. L., & Brady, J. (2020). Together we can do so much: A systematic review and conceptual framework of collaboration in schools. <i>Canadian Journal of School Psychology, 36</i>(1), 59-85. https://doi.org/10.1177/0829573520915368 2. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення 1. Краще разом. Що таке педагогіка партнерства і навіщо вона в НУШ. URL : https://nus.org.ua/2019/06/20/pedagogika-partnerstva-shho-tse-take-ta-yak-zrozumity-chy-vona-ye-u-shkoli/ 2. Онлайн-EdCamp 2020 – Педагогіка партнерства в дистанційній освіті в Україні. URL : https://www.youtube.com/watch?v=QLMqnvGcUM 3. НУШ педагогіка партнерства. URL : https://www.youtube.com/watch?v=8VWuhwv1B2U Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження поточного та підсумкового контролю і програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Zoom, Moodle.
Необхідне обладнання	
Кафедра	Кафедра інтеграції та трансформації шкільної освіти
Факультет	Навчально-науковий інститут «Академія вчительства»
Викладач	ДАЦЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСАНДРІВНА Посада: доцент кафедри інтеграції та трансформації шкільної освіти Навчально-наукового інституту «Академія вчительства» Вчене звання: - Науковий ступінь: кандидат психологічних наук Профіль викладача: https://karazin.ua/fakulteti-ta-instituti/akademii-vchytelstva/ E-mail: t.datsenko@karazin.ua